5. 6. 2001

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Civilní služba

Povinnost výkonu civilní služby pramení z ustanovení § 2 odst. 1 branného zákona a je možno ji vymezit jako službu, kterou je občan podléhající služební povinnosti dle branného zákona, povinen podle zákona o civilní službě vykonat, jestliže z důvodů svědomí nebo náboženského vyznání odmítá vykonávat vojenskou základní (náhradní) službu nebo vojenská cvičení

Povinnost výkonu civilní služby pramení z ustanovení § 2 odst. 1 branného zákona a je možno ji vymezit jako službu, kterou je občan podléhající služební povinnosti dle branného zákona, povinen podle zákona o civilní službě vykonat, jestliže z důvodů svědomí nebo náboženského vyznání odmítá vykonávat vojenskou základní (náhradní) službu nebo vojenská cvičení. Civilní služba je vykonávána formou pomocných činností v organizacích státu, obcí a u nevýdělečných nestátních právnických osob, zejména ve zdravotnictví, v sociálních službách, při ochraně životního prostředí, při likvidaci následků živelních pohrom a v jiných obecně prospěšných činnostech. Co se týká délky civilní služby, je zákonem stanoveno, že civilní služba je pro odvedence o polovinu delší než vojenská základní (náhradní) služba, což dle současného stavu je 18 měsíců a pro vojáky v záloze o polovinu delší než nevykonaná vojenská cvičení. Vzhledem k tomu, že civilní služba je substitutem, který nahrazuje základní (náhradní) vojenskou službu, je nepřípustné, aby výkonem civilní služby vznikly občanu, který ji vykonává neodůvodněné výhody proti těm občanům, kteří vykonávají vojenskou základní (náhradní) službu nebo vojenská cvičení. Na druhé straně podmínky výkonu civilní služby by měly být stanoveny s ohledem na to, že jde o určitou alternativu k výkonu základní (náhradní) vojenské služby a občan, jež tuto formu splnění služební povinnosti ze zákonem povolených důvodů zvolil by neměl být „trestán“ pro tuto volbu.

Zákon o civilní službě při stanovování doby skutečného výkonu činnosti v civilní službě vychází z ustanovení zákoníku práce o týdenní pracovní době. Skutečný výkon činnosti v civilní službě nesmí překročit týdenní pracovní dobu stanovenou v pracovněprávních předpisech pro obdobnou práci.(Podle zákoníku práce činí délka pracovní doby nejvýše 40 hodin týdně. Délka pracovní doby zaměstnanců pracujících v podzemí při těžbě uhlí, rud a nerudných surovin, v důlní výstavbě a na báňských pracovištích geologického průzkumu činí nejvýše 37,5 hodiny týdně, s třísměnným a nepřetržitým pracovním režimem činí nejvýše 37,5 hodiny týdně, s dvousměnným pracovním režimem činí nejvýše 38,75 hodiny týdně.) Do skutečného výkonu činnosti se však v civilní službě nezapočítává doba služební pohotovosti, kterou může nařídit vedoucí organizace občanu konajícímu civilní službu. I v tomto případě však musí být občanu zachována doba nepřetržitého odpočinku mezi dvěma služebními směnami a to v rozsahu nejméně 8 hodin a jednou týdně nepřetržitý odpočinek v rozsahu nejméně 24 hodin. Služební směnou se rozumí doba skutečného výkonu činnosti a doba nařízené služební pohotovosti.

Podmínky pro poskytování dovolené občanům konající civilní službu jsou shodné s podmínkami stanovenými pro vojáky konající základní vojenskou službu. Řádná dovolená se občanům v civilní službě tedy poskytuje v rozsahu odpovídajícím dovolené vojáka v základní službě. (Voják v základní službě má za 12 měsíců základní služby nárok na řádnou dovolenou v délce 28 kalendářních dnů. Řádnou dovolenou lze čerpat nejdříve po výkonu 3 měsíců služby, a to i po částech.) Občané vykonávající civilní službu místo vojenských cvičení nemají v té době nárok na řádnou dovolenou. Občanu, který koná civilní službu, může být poskytnuta i zvláštní dovolená z důvodů a v rozsahu, které odpovídají zvláštní dovolené poskytované vojákům v základní (náhradní) službě. (Voják má nárok na zvláštní dovolenou v délce 2 kalendářních dnů při úmrtí rodiče, manžela, druha, dítěte,

sourozence, pěstouna, osvojitele a na vlastní svatbu. Při živelní pohromě, která postihla vojáka nebo výše uvedené osoby, má voják nárok na zvláštní dovolenou v délce 10 kalendářních dnů.) Doba řádné i zvláštní dovolené se samozřejmě započítává do celkové doby civilní služby.

© EPRAVO.CZ – Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- Lze sjednat kupní smlouvu s „utajenou“ kupní cenou?
- Novela stavebního zákona: přehled změn a dopadů do praxe po dokončení legislativního procesu
- Energetická náročnost budovy jako cenotvorný faktor
- Přechodná ustanovení novely stavebního zákona – co s vydaným závazným stanoviskem a JES?
- Koncentrace řízení v aktuální judikatuře Nejvyššího soudu
- Aktuální závěry ÚS a ESLP k právům biologického otce (První část – judikatura Ústavního soudu ČR)
- Podílové spoluvlastnictví manželů po rozsudku SDEU ve věci C-300/25 Duftošek
- Předkupní právo jako možná past
- Sleva z kupní ceny vadné nemovitosti podle aktuální judikatury Nejvyššího soudu
- Povinnosti transparentnosti podle AI Actu
- Když rodič nepředá dítě - náhradní péče a úhrada nákladů podle novely rodinného práva